

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 59. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm1826/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

skulde Borgerstanden alligevel kun have én Stemme mod to, var det store Antal kun til Udgift og Besvær. Parlamentet, der nok havde Lyst til, med Borgerskabet i Ryggen, at drille Hoffet, men vilde ingenlunde miste sin Skattefrihed eller sidde under Borgerskabets Vinger, anede Følgen og vilde ikke tinglæse Anordningen, hvorved det aldeles forspildte sin Folkegunst; og saa snart Stænderne kom sammen (5te Maj 89), begyndte Kiven for Alvor, i det Borgerstanden paastod, at Fuldmagterne skulde undersøges i Forening, medens Adel og Gejstlighed naturligvis vilde, at hver Stand lige fra Begyndelsen skulde raadslaa hver for sig. Denne Kiv varede i 6 Uger, uden at man kom et Skridt videre; men da tog Borgerstanden Mod til sig og erklærede sig 17de Juni for National-Forsamling og som saadan berettiget til, hvis Adel og Gejstlighed ikke vilde føje sig efter dem, alene at sørge for det almindelige bedste. For at gøre det komplet, erklærede Forsamlingen, at alle løbende Skatter og Afgifter, skjønt paalagte uden Stændernes Samtykke, skulde indtil videre betales, men ophøre Dagen efter [at] Forsamlingen var opløst, og fremdeles, at det franske Folk paatog sig hele Statsgælden.

Da Ordet „National-Forsamling“, skjønt det fløj ud af en ubetydelig Mund, fandt alle Vegne Gjenlyd, og Forsamlingens Beslutning var saa at sige almindeligt Bifald, saa var egentlig hermed Lodden kastet; og det viste sig snart, da Hoffet i Forbindelse med den høje Adel og Gejstlighed, forbavset over Borgerskabets Dristighed, prøvede paa at kvæle den ny Tingenes Orden i Fødselen. Et kongeligt Magtsprog skulde nemlig i et højtideligt Møde standse Borgerskabets Forhandlinger og forberede Forsamlingens Oplosning, da Parlamentet havde lovet at tinglæse alle mulige Forordninger; og, under Paaskud af Forberedelser til denne Fest, lukkede man den store Sal, hvor Borgerskabet holdt Forsamling; men Følgen var kun, at

man saa' sig om [efter] en anden Lejlighed og fandt snart en vel yderst simpel, men derfor kun nu des mere berømt i Hoffets Boldhus. Stuen havde nøgne Vægge, men den var stor nok til at rumme ikke blot Forsamlingen, men de tilstrømmende Tilhørere; der var hverken Bænke eller Stole, men man hjalp sig foruden; der var temmelig mørkt, men det havde ingen Nød, man skilte sig ad, uden at have foretaget noget, der maatte gøre Opsigt i Frankrig og i hele Evropa; thi ellers [vilde] jo Boldhus-Mødet været latterligt, og intet Folk har en saadan Skræk for at blive latterligt eller saa fin en Sans for, hvad der gjør Opsigt, som det franske.

Det var i Versailles, Forsamlingen holdtes, i Versailles, lidt over to Mil fra Paris, før Ludvig den fjortendes Tid en lille Flække med et Jagtslot i en Ørk, men under ham opvoxet til en Stad af Størrelse som Kjøbenhavn, og nu med ham berømt over hele Evropa af det uhyre Slot, han der bygte og gjorde til sin Bopæl, et Slot, hvis Façade, man siger, er 1800 Fod, saa nær en Tolvtedel Mil lang, og som selv Napoleon fortvivlede om at kunne fylde, men som dog Ludvig Filip paa en Maade har faaet smukt møbleret og stærkt besøgt, ved at gjøre det til et Kunst-Galleri for hele Frankrigs Historie, hvormed Engelskmanden, af hvem jeg har min Efterretning, vel siger en Del træffende Spydigheder, men ærgrer sig dog sikkert i Grunden over, at England ikke har vist sin i det ny Evropa magelese Historie samme Opmærksomhed.

Ved Mødet i Boldhuset fandt nu først det Forslag stort Bifald: at gaa i Procession til Paris og saaledes forflytte National-Forsamlingen til Hovedstaden, som var i Fyr og Flamme for Friheden; men de betænksomste modsatte sig, af Frygt for et Uheld, der kunde møde undervejs, forstyrre Planen og gjøre Proven latterlig. Da foreslog en anden: heller med en højtidelig Ed at forbinde sig til ej at skilles ad, før de havde givet Frankrig en

